

Cahal WD-40-et¹ fújta az egyetlen csavarra, melyet nem tudott meglazítani. Az összes többi könnyen kijött, de ez berozsdásodott, és nem eresztette a kipufogódobot. Megpróbálta kiütni, a kipufogódobot pedig elforgatni, hátha enged valamelyik, de egyik sem tette. Fél őt – szólt oda Heslinnek –, nem lesz kész ez a nyavalyás kocsi.

William Trevor 11

A VARRÓNŐ GYEREKE

A garázsban mindig égett a villany, mert a polcokat a hátsó fal ablakai elé tették. Bontásra kész autók, alkatrészeire váró autók és motorkerékpárok, és görgős emelőbakok álltak a szintén hátul lévő irodabódé két oldalán. A hátsó fal mentén szerszámos állványok, satupadok, új és újrafutózott gumibroncsok, meg gépszírral, olajjal teli bödönök sorakoztak. A garázs közepe két szerelőakna volt, az egyikben Cahal apja épp egy kuplungot szerelt be. Egy rádióból akvaristáknak szóló tanácsok hallatszottak. – Kikapcsolnád? – kiáltotta Cahal apja a kocsi alól, melyen dolgozott, és Cahal addig tekerte a keresőt, míg az apja kedvére való zenét nem talált.

Egyetlen fiúgyermeke volt egy lányos családnak. A testvérei mind idősebbek voltak nála, és mind elmentek már a városból – három Angliába, egy a Galway-beli² Dunnesba, egy másik férjhez, Nebraskába. A garázs volt, amit Cahal ismert, mivel gyerekkora óta az apja mellett dolgozott; pró-cseprő munkákat végzett, miközben felnövekedett. Így mindig volt segítsége idősebb apjának, akinek ő maradt meg a családból.

Újra megpróbálkozott a csavarral, de a WD-40 még nem kezdett hatni. Sovány, csaknem vézna ifjonc volt, sötét hajú, hosszú arca ritkán mosolygott. Az agyonmosott zöld overallon, melyet sárga pólója fölött viselt, olajfoltok sötétlettek. Tizenkilenc éves volt.

– Hello – szólalt meg egy hang. Egy férfi és egy nő állt a szélesre tárt garázsajtóban. Idegenek.

– Üdv – mondta Cahal.

– Lehetséges-e, uram – érdeklődött a férfi –, hogy elvisz minket a Szent Szűzhöz?

– Tessék? – mondta, miközben az apja kikiabált az aknából megtudni, ki van ott. – Az vajon melyik? – kérdezte.

A pár tanácstalanul egymásra nézett, és nem válaszolt, mire Cahal rájött, hogy külföldiekkel van dolga, akik nem értik, amit mond. Az előző évben egy német gurult be a Volkswagenjével a garázsukba; csörög a motor, mondta. „Reméltem, hogy a dugattyúfej” – ismerte be az apja utólag, de csak a motorháztető csappantyúja volt kissé laza. Néhány héttel később egy

amerikai házaspár cseréltette ki az egyik gumit a bérautóján, azóta nem történt ilyesmi.

– Pouldeargba³ – mondta a nő. – Így kell mondani?

– A szobrot keresik?

12 Bizonytalanul bólintottak, aztán még egyet, nagyobb meggyőződéssel és egyszerre.

– Maguk nem vezetnek? – kérdezte tőlük Cahal.

– Nincs kocsink – felelte a férfi.

– Ávilából jöttünk – mondta a nő. Selymes, fekete haját hátul piroskék szalag kötötte össze. Barna szeme volt, hófehér fogsora, olajbarna bőre. A turisták elnyűtt ruházatát viselte: farmernadrágot, csíkos piros blúza fölött gyapjúdzsekit. A férfin ugyanolyan farmer volt, inge meghatározhatatlan árnyalatú szürkéskék, nyakában fehér kendő. Csak néhány évvel lehetnek idősebbek nála, Cahal úgy becsülte.

– Ávila? – kérdezte.

– Spanyolország – mondta a férfi.

Cahal apja ismét kikiabált, és Cahal megmondta neki, hogy két spanyol jött hozzájuk.

– A boltban azt mondták – magyarázta a férfi –, maguk elvisznek a Szűzhöz.

– Lerobbant a kocsijuk? – kiáltott ki Cahal apja.

Ötven eurót kérhet a pouldeargi oda-vissza fuvarért, fontolgatta Cahal. Lemarad a holland–németről, a vb talán legjobb meccsének tévéközvetítéséről, de sebj, ötven euróért megéri.

– Még rendbe kell tennem egy kipufogót – mondta. A Heslin öreg Vauxhalljából⁴ lógó csőre és kipufogódobra mutatott, értették. Intett nekik, hogy várjanak egy percet, majd az akna felé legyintett, hogy ne törődjenek az onnan jövő kiáltásokkal. A pár elmosolyodott. Cahal ismét megpróbálkozott a csavarral, és az megmozdult.

Feltartott hüvelykujjal jelezte, amikor a cső és a kipufogódob a földre koppant.

– Hét óra körül tudom elvinni magukat – súgta közelebb lépve hozzájuk, hogy az apja ne hallja, mit mond. Kikísérte őket az udvarra, és miközben üzemanyagot töltött egy Murphy's Stout⁵ teherautóba, megállapodott velük.

Amikor az apja egy mérföldnyire járt a Bantry úton, a méntelep bejáratánál megfordult, és elégetten nyugtázva, hogy jól beállította Shea atya kuplungját, visszagurult a garázshoz. A kocsit az udvaron hagyta, hogy Shea atya elvihesse, a kulcsokat pedig felakasztotta az irodában. Heslin, aki a bíróságon dolgozott, kitöltötte a csekket a kipufogóért, melyet Cahal rendbe hozott.

Cahal kibújt az overallból, és amikor Heslin elment, szólt az apjának, hogy a látogatók megkérték, vigye el őket Pouldeargba. Spanyolok, ismételte meg, ha az előbb nem hallotta volna.

- Mi dolguk Pouldeargban?
- A szobron kívül semmi.
- Annak felé se néznek mostanság.
- De ők kíváncsiak rá.
- Elmondtad nekik, mi történt vele?
- Hát persze.
- Akkor minek mennek oda?
- Ők az a fényképezős fajta.

Tizenhárom éve az akkori püspök és két plébános végett vetett a pouldeargi út mellett álló szobor kultuszának. A három lelkiatya s az arra járó szerzetesek és apácák egyike sem talált semmi különöst a szoborban, egyikük sem volt tanúja annak, aminek híre ment: hogy könny csordul lehunytt szeméből a bűnbocsánatért esedező hallatán. A szobor mind a szószéken, mind a vallási kiadványokban téma lett, és ostoba képzelgésnek minősítették a róla szóló híreszteléseket. Az akkori káplán pedig kimutatta, hogy amit a szobor mellett rendszeresen elhaladó két-három helybéli látott – némi nedvességet az orcáján –, nem egyéb a szeme alatti árokban összegyűlt esőcseppeknél. A téma ezzel lezárult. Akik feltétlenül hittek abban, amit sosem láttak, és akik nem vették észre a magasan a szobor fölé nyúló ágak esőáztatta leveleit, olyan ostobának érezték magukat, ahogy a lekipásztoruk megjósolta. A Könnyező Szűz egyik napról a másikra ugyanaz a festett faragvány lett, ami mindig is volt. Keresztúti Miasszonyunk néven is emlegették egy ideig.

– Sose hallottam, hogy többen lefényképezték volna – csóválta a fejét Cahal apja, mint aki kételkedik a fiában, ami gyakran előfordult és általában okkal.

– Egy illető nemrég elhatározta, hogy könyvet ír erről. Bejárta Írországot, hogy kiderítse, hány könnyező szobor van.

– Pouldeargnál csak az eső csorog.

– Meg is írja majd a könyvében. Mindenről beszámol: hogy hol található ilyen szobrok, és hogy melyik oké, melyik nem.

– Megmondtad a spanyoloknak, mi volt Pouldeargban?

– Hát persze.

– Ürtsd ki az ifjú Leahy motorjának benzintankját, aztán meghegesztjük, ahol szívárog.

Cahal apjának gyanúja jogos volt: az igazságnak nagyon kis szerepe volt abban, amit Cahal a spanyol párnak Pouldeargról mondott. Ötven euró várományosaként nem látta értelmét tudtukra adni, hogy tévhit volt a csoda, melyet egykor a szobornak tulajdonítottak.

14 Dublinban hallottak róla egy férfitől, akivel a kocsmában szóba elegyedtek. Könnyező Miasszonyunk, Keresztúti Miasszonyunk és Pouldeargi Szent Szűz néven emlegette. Ezt többször is el kellett ismételnük, mire Cahal összerakta, miről beszélnek, de végül úgy gondolta, hogy megértette. A négy-öt mérföldes kerülő simán megtehető, és ha megtévesztették őket a Dublinban hallott szobornevek, ahhoz neki semmi köze. Egy tea és némi tévzés után, hét óra ötkor begurult a Macey's Hotel udvarára. Ott várta őket, ahogy mondta. Szinte azonnal megjelentek.

Beültek hátra, szorosan egymás mellé. Mielőtt elindította a motort, Cahal megismételte az összeget, és azt mondták, rendben van. Áthajtott az elcsendesedett városon, amely ebben az órában mindig ilyen volt. Az üzletek egy része még nyitva volt, és pár órára úgy is maradt – az újságosok, a trafikok, a fűszerezések, az édességboltok, a Quinlan's bevásárlóközpont és az összes kocsmá –, de az utcák csendesek voltak.

– Szabadságon vannak?

Nem sokat értett a válaszból. Egyszerre beszéltek, egymást kijavítva. Többszöri ismétlés után úgy vette ki a szavaikból, hogy össze akarnak házasodni.

– Ez nagyszerű – mondta.

Ráfordult a Loye útra. A mögötte ülők spanyolra váltottak. A rádió nem működött, különben bekapcsolta volna, hogy ne érezze egyedül magát. Az autó egy fekete Ford Cortina volt, száznál is több mérfölddel a számlálón; az apja betudta egy másik használt autó vételárába. Addig használják, míg le nem jár a forgalmija, aztán félreteszik alkatrésznek. Arra gondolt, elmondja nekik mindezt, nehogy azt higgyék, szóra sem méltatja őket, de tudta, hogy túlságosan nehéz volna. Mély nyomot hagyott benne, hogy a Keresztény Testvérek⁶ szófukarnak tartották, és bántotta, ha emiatt mások azt gondolták, lassú az észjárása. Amikor tehetette, azzal vette elejét, hogy kérdezett.

– Hosszabb időre jöttök? – kérdezte, és a nő azt mondta, két napig voltak Dublinban. Ő is járt már néhányszor Dublinban, jegyezte meg Cahal. Innen Pouldeargig hegyes-völgyes a vidék, tette hozzá. Szép a táj, mondta a nő.

A két kiszáradt fánál elkanyarodott, pedig egyenesen is Pouldeargba jutottak volna, csak még később, mert arra csupa kátyú az út. Jól bírja az emelkedőket, mondta a férfi. Ford, mondta Cahal, és örült, hogy értette a megjegyzést. Hozzá lehet szokni, gondolta magában, némi gyakorlattal egész jól megérteni a beszédjüket.

– Hogy mondják spanyolul: szobor? – szólt hátra a válla fölött.
– Estatua – mondták egyszerre. – Estatua.
– Estatua – ismételte Cahal, és sebességet váltott a Loye-i emelkedő előtt.

A nő megtapsolta, és Cahal a visszapillantó tükörből látta, hogy 15 mosolyog. Istenem, micsoda nő, gondolta. Adj nekem egy ilyet, mondta magában, és elképzelte, hogy kettesben van vele a kocsiiban, a férfi nincs ott, nem jött el vele Írországba, nem is létezik.

– Hallott Ávilai Szent Terézről? Hallani róla Írországban? – kérdezte. Az ajka megnyílt és becsukódott a visszapillantó tükörben, kivillantak a fogai, a nyelve hegye is látszott egy pillanatra. Amit kérdezett olyan világos volt, hogy bárki megértette volna.

– Hát persze – mondta, összetévesztve Ávilai Szent Terézt azzal a Szent Terézzel, aki az alázatáról és a kis dolgok iránti figyelmességéről volt híres.⁷ – Nagyon is – mondta. – De még mennyire.

Csalódottan észlelte, hogy mögötte ismét spanyolra váltottak. Minnie Fennellyvel járt, de semmi kétség, ez jobb nő. A két arc egymás mellett jelent meg a lelki szemei előtt, és vitathatatlan volt a különbség. A híd környékén álló házak után kanyargós lett az út. Korábban a rádió záporokat jelzett, de egynek se volt nyoma. Szélcsendes októberi este volt, kezdett sötétedni.

– Már csak alig egy mérföld – mondta anélkül, hogy hátrafordult volna, de a spanyol párbeszéd nem szakadt meg. Lehet, hogy a fényképezéshez már késő lesz, mire odaérnek. Ha minden a legjobban megy, Pouldearnál akkor is sötét lesz a fák miatt. Eszébe jutott, vajon vezetnek-e már a németek. Rájuk fogadott volna, ha van rá pénze. Mielőtt elérték úti céljukat, lehúzódott a padkára egy széles, száraznak látszó helyen. Gyanúsan rezgett a kormány, és meg is találta a hibát: eresztett a szelep a bal első keréken. Öt-hat font nyomást veszített, úgy becsülte.

– Egy perc az egész – nyugtatta utasait, miközben hátul újságpapírok, szerszámok és üres festékdobozok között a pumpát keresgélte. Arra gondolt, mitévő legyen, ha nem leli, és a pótkerék lapos, ami előfordult az átvett régi autóknál. De meglett a pumpa, és belefűjt néhányszor a gumiba, hogy tovább tudjanak menni. Majd a pouldeargi elágazásnál újra megnézi, mi a helyzet.

Amikor odaértek, már kevés volt a fény a fényképezéshez, és a pár egész közel ment az Keresztúti Szűzhöz, amely ferdebb volt, mint amilyennek legutóbb, alig több mint egy éve látta. A kereket ugyanolyan laposnak találta, mint mielőtt belepumpált, és miközben a pár nézelődött, kicserélte a felfűjt állapotban talált pótkerékre. Közben mindvégig hallotta spanyol beszédjüket, pedig nem emelték föl a hangjukat. Amikor visszajöttek, a kocsi

még mindig az emelőn volt, és várniuk kellett egy kicsit. Ott ácsorogtak mellette az úttesten, de úgy látszott, nem bánták.

Még elcsípheti a második félidő nagyobb részét, gondolta, miközben megfordult és elindult visszafelé a kocsival. Sosem tudhatod, hol kötsz
16 ki, ha elmentél; mennyit kell várnod, ha másoktól függsz.

– Tetszett a Szűz? – kérdezte a pártól, és bekapcsolta a fény-szórót, hogy lássa az út hibáit.

Spanyolul válaszoltak, mint akik elfelejtették, hogy fölösleges. Kissé ferdebben áll, mondta, de nem értették. A férfiről kezdtek mesélni, akivel a dublini a kocsmában találkoztak. Tört angolsággal ismételtettek valamit, ami most is úgy hangzott, mintha a házasságkötésükről szólna. Végül azt vette ki, hogy az illető azt mondta nekik, akik Pouldeargban bűnbánatot gyakoroltak, áldást kaptak a házasságukra.

– Meghívták néhány italra? – kérdezte, de ezt sem nem értették.

A hegyről lefelé nem találkoztak autóval, még biciklivel sem. Szerencséje volt a kerékkel: ha éjszakára a hegyen rekednek, könnyen azt mondhaták volna, hogy nem fizetnek. Már nem beszélgettek, a visszapillantó tükörben látta, ahogy egymás ölelve, árnyalakként csókolóznak a homályban.

Ekkor, amint elhagyták a kiszáradt fákat, szaladt ki a gyerek. A kék házból az autóhoz. Már hallott róla, hogy van itt egy gyerek, aki kiszaladgál az autókhoz. Vele még nem tett ilyet, sosem látta, ha erre járt, pedig gyakran emlegették. Egy pillanattal az után érezte az ütődést, hogy a fénycsóvában megvillant fehér ruhája a fal mellett, és futásnak eredt.

Cahal nem állt meg. A tükörben sötét borította az utat. Látott rajta valami fehérét feküdni, de azt mondta magának, hogy csak képzelődik. A Cortina hátsó ülésén a spanyolok változatlanul egymásba voltak gabalyodva.

Cahal tenyere, háta és homloka verejtékezni kezdett. Az ő ajtajához csapódott az autónak szaladó kislány. Apátlan félárva, mint azt a garázsban többször hallotta. Fitzie Gill egyszer mutatott egy karcolást a sárvédőjén, és azt mondta, biztosan kő volt a gyerek kezében. De általában nem történt sérülés, és hogy a gyerek megsérült volna, azt soha senki nem mondta.

Bungalók jelezték, hogy elérték a várost, fény égett mindegyikben. Megszólaltak a spanyolok, és megkérdezték, mikor indul a busz Galwayba. Félreértette őket, mert azt hitte, az aznap estire gondolnak, pedig a másnap délelőtti érdekelte őket. Megmondta nekik, és amikor a Macey's udvarán kifizették, a férfi ceruzát és noteszt adott a kezébe. Nem értette minek, de elmutogatták neki, és akkor leírta az időpontot. Kezet fogtak vele, mielőtt bementek a hotelbe.

Éjjel, nem sokkal fél kettő után felébredt, és nem tudott visszaaludni. Megpróbálta felidézni, amit a meccsből látott, az elfutásokat, a mentéseket,

a két sárga lapot. De mindez olyan volt, mintha csak álmodta volna a közvetítés képeit és a kommentár részleteit, pedig tudta, hogy nem. A garázsban megnézte a kocsni oldalát, és semmi nem látszott rajta. Leoltotta a villanyt és bezárt. A meccset a Shannon-kocsmában nézte, de nem várta meg a végét, mert elunta, hogy alig történt valami. Meg kellett volna állnia. Nem tudta, miért nem tette. Nem emlékezett rá, hogy fékezett volna. Azt sem tudta, lett volna-e ideje megpróbálni.

A Ford Cortinát látták kihajtani a Loye útra, majd később visszajönni. Az apja tudja, hogy a férjetlen nő háza melletti úton ment. A spanyolok bizonyára elmondták a hotelban, hogy látták a Szűz szobrát, és azt is, hogy Galwayba utaznak tovább. Galwayban megtalálhatók és kikérdezhetők.

Cahal tovább törte a fejét a sötétben. A pár hallhatta a puffanást. Lehet, hogy nem tudták, mi az, de hallhatták csókolózás közben. Emlékezhetnek arra, mennyivel azelőtt történt, hogy kiszálltak a Macey's udvarán. Nem ruha volt az a fehér, hasított bele a felismerés, ami a földet seperte; hosszabb volt annál, inkább hálóing lehetett.

A boltokban látta néhányszor az asszonyt, aki ott lakott, varrónő, mondták, kicsi volt, izmosan sovány, kíváncsi fekete szemekkel és kissé ferde arcvonásokkal, melyek nélkül egész szemrevaló lett volna. Amikor megszült, senki nem tudta, ki a gyerek apja – még ő sem, így mondták, bár alap nélkül valószínűleg. A szóbeszéd szerint elhallgatta, hogy gyereke született.

A sötétben fekvő Cahal leküzdötte a kényszert, hogy felkeljen és visszamenjen körülnézni; hogy elgyalogoljon a kék házig – autóval menni ostobaság lett volna –, és megnézzék, van-e valami az úton, bármi legyen is az. Sok éjszakán kelt fel és ment át találkára Minnie Fennellyhez a házuk mögötti fészerbe. Feküdtek a halomba rakott halászhalókon, sugdolóztak és simogatták egymást, amit nappal sehol nem tehettek. Nappal legfeljebb fél órájuk lehetett a Cortinában, valahol a szabadban. A fészerben övük volt a fél éjszaka.

Azt számolta, mennyi ideig tarthat gyalog elmenni az eset helyszínére. Oda akart menni, hogy lássa, semmi nincs az úton, és megkönnyebbülten álomra hajtani a fejét. Többnyire pirkadt már, amikor elköszönt Minnie Fennellytől, és most arról ábrándozott, hogy a hajnal derengésében hazafelé tart, és ismét jól van. Amire kicsi az esélye.

Egyszer elütik ezt a gyereket, jutott eszébe Fitzie Gill megjegyzése, és hogy valaki azt mondta, ez az asszony képtelen odafigyelni a gyerekeire. Magára hagyja a házban, mondták, még éjszakára is, amikor férfitársaságra vadászva egyedül iszogat a Leahyben.

Cahal nem tudott visszaaludni aznap éjjel. És egész másnap arra várt, hogy valaki benéz a garázsba, és elmondja, mi derült ki. De senki nem jött,

ahogy a következő és az azutáni napon sem. A spanyolok már Galwayból is továbbutazhattak, és akik látták a Ford Cortinát, csak bizonytalanul emlékeztek rá. És Cahal számba vette azokat a sofőröket, akiknek hasonló esete volt a gyerekekkel, és azt gondolta, végül is, lehet, hogy szerencséje van. Ennek ellenére, jó ideig a környékére se néz annak a háznak, ha egyáltalán meg még arra.

Aztán történt valami, amitől minden megváltozott. Egy estén a Cyber Caféban ült Minnie Fennellyvel, és a lány azt mondta:

– Ne fordulj meg, de valaki nagyon néz téged.

– Ki az?

– Ismered a varrónőt?

Megjött a sült krumpli, amit rendeltek. Cahal nem mondott semmit, de tudta, hogy előbb vagy utóbb nem fogja megállni, hogy hátra ne nézzen. Meg akarta kérdezni, hogy a gyerekével van-e, de mivel mindig egyedül mutatkozott a városban, tudta, hogy nincs ott vele. Ha mégis, annak egy az ezerhez az esélye, gondolta, és minden mást elfojtva, elöntötte tudatát a történetek éjszakáján érzett aggodalom.

– Kiütést kapok ettől a nőtől – súgta Minnie Fennelly, és fűszerecetet hintett a krumplijára.

Cahal körbenézett. Amint meglátta a magányos varrónőt, lekapta róla a szemét. Még mindig a hátán érezte a tekintetét. A Leahyből jöhetett, mert úgy ült, mint aki ittas. Amikor elfogyasztották a krumplit és az időközben megkapott kávé, Cahal megkérdezte, ott van-e még a nő.

– Igen. Ismered? Volt már nálatok a garázsban?

– Á, nem. Nincs autója. Nem jár hozzánk.

– Ideje visszamennem, Cahal.

Cahal nem akart elindulni, amíg a nő ott van. De ha várnak, az órákig eltarthat. Nem akart mellette elmenni, de miután fizetett és felállt, látta, hogy kénytelen lesz. Amikor mellé ért, a nő megszólalt, de nem hozzá, hanem Minnie Fennellyhez intézte szavait.

– Szívesem megvarrom az esküvői ruháját – ajánlkozott. – Gondoljon rám, ha eljön az idő és szüksége lesz rá.

Minnie Fennelly nevetett, és azt mondta, messze nem gondolnak még esküvői ruhákra.

– Cahal tudja, hol talál meg – mondta a varrónő. – Így van, ugye, Cahal?

Azt hittem, nem ismered – mondta Minnie Fennelly már odakint.

Három nappal később Mr. Durcan náluk hagyta a háború előtti Riley-ját, mert nem fogott rendesen a kézifékje. Négyre beszéltek meg, hogy visszajön érte, és mielőtt elment, megkérdezte:

– Hallották, mi történt a varrónó gyerekével?

Az a fajta volt, aki tudja, mit beszél. Vékony, fekete bajszára és a Riley sportkocsira, agglegény életének büszkeségére, éppúgy odafigyelt, mint a szavaira és az öltözékére.

– Eltűnt. Hatóságilag keresik.

19

Mindezt Cahal apjának mondta el. Cahal, benn a satupadnál, épp akkor találta meg a szétrohadt csövet a Gibney Pékség furgonjának motorhűtésében.

– Nem komplett, mármint a gyerek – mondta Cahal apja.

– Hát, nem.

– Mindenfélét beszélnek.

– Akárhogy is, fogta magát, és elment. Több úton is ellenőrzést tartanak, hátha látta valaki.

Ezt hallván, Cahal újra gyötörni kezdte a szorongás, mely azóta sem szűnt meg, hogy látta a varrónót a Cyber Caféban. Belegondolt, miket kérdezhet a Gardaí,⁸ mikor mehetett el a gyerek, de hiába próbálkozott, semmire nem jutott.

– Lehet, hogy az anya sem komplett – jegyezte meg Cahal apja, miután Mr. Durcan távozott. – Hiszen soha, egy szemernyit se törődött azzal a gyerekekkel.

Cahal nem mondott semmit. Megpróbált arra gondolni, hogy feleségül veszi Minnie Fennelyt, pedig semmi nem volt megbeszélve, még kettejük között sem. Hirtelen maga előtt látta becsületes, dundi arcát, ugyanolyan dundi karját és kezét. Mindig tetszett neki, akkor is, amikor még az apácákhoz járt, és először látta. Nem kellett volna, nem lett volna szabad a spanyol nőről ábrándoznia. Meg kellett volna mondania neki, hogy a szobor egy nulla, és a férfi, akivel találkoztak, becsapta őket, hogy meghívják néhány italra.

– Anyád veled varratta meg a hátsó szoba függönyeit. Emlékszel, fiam?

Cahal megrázta a fejét.

– Hát persze, alig öt éves lehettél, talán még annyi sem. Akkoriban kezdett ruhákat varrni, az apja még ott volt veled a házban. A pap azt mondta, adjunk neki munkát, mert áldott jó lélek. Nahát, ezt ma már senki nem mondaná!

Cahal bekapcsolta a rádiót, és felnyomta a hangerőt. Madonna énekelt, és maga elé képzelte a néhány évvel korábbi koncerttöbözékében, fűzőben és alsóneműkben. Óriási volt, gondolta.

– Elviszem a Toyotát – mondta az apja, és becsengettek a kút mellől; tankolni akart valaki. A te dolgod, gondolta Cahal, és elindult kiszolgálni az illetőt. Ami a német-holland estjén történt, egészen más, mint amiről Mr. Duncan hírt hozott, sehogy nem hozhatók összefüggésbe.

– Üdv – köszöntötte az iskolabusz sofőrjét a benzinkútnál.

A varrónő gyerekét ott találták meg, ahol néhány napja feküdt, egy hasadék fenekén, félig törmelékkel takarva, az elhagyott kőbányában, félmérföldnyire a lakhelyétől. Sok éve már, hogy elszállították az utolsó követ, szögesdrótkerítést emeltek, és kitűztek két veszélyjelző táblát. Valószínűleg be-

20 kúszott a legalsó drót alatt, közölte a Gardaí, és másnap acélháló került a szögesdrót helyére.

A város a varrónőt hibáztatta, a háta mögött órá hártották a felelőséget a tragédiáért. A mindedig kimondatlan ocsmány rágalom, hogy a gyerek az ő apjától van, aki anyja korai halála után egyedül nevelte őt, immár természetes magyarázatként kínálkozott a szerencsétlen életű és halálú kis-lány zavarodottságára.

– Hogy vagy, Cahal? – hallotta a varrónő hangját maga mögül egy kora novemberi éjjelen, a fészter felé menet, ahol Minnie Fennellyvel szokták jelét adni egymás iránti vonzalmuknak. Alig múlt éjfél, de a főutca néhány lámpáját kivéve, a város világítása rég kihunytt. – Eljönnél hozzám, Cahal? Elsétálnál velem a házamhoz?

– Hagyjon békén engem – mondta.

– Sok éjszakán ültem a part fölött, és sok éjszakán láttalak téged. Folyton sietsz, Cahal.

– Most is így van.

– Éjjel egykor?! Ugyan minek, Cahal?

– Nem ismerem magát. Nem akarok magával beszélgetni.

– Öt nappal azelőtt tűnt el, hogy a rendőrséghez fordultam. Nem az első eset volt, hogy elköszált. Egy pillanat alatt kint volt az úton.

Cahal nem mondott semmit. Noha még mindig nem fordult meg, érezte, hogy a nő ivott, a kocsmaszagot.

– Nem fordultam hozzájuk korábban, mert féltem, ha friss a nyom, kiderítik, mi történt. Értesz engem, Cahal?

Cahal megállt, megfordult, és a nő majdnem nekiütközött. Menjen el, mondta neki.

– Az út volt a mindene. Reggel, amint felkelt, kirohant az autókhoz. Anélkül, hogy egy falatot evett volna. A másik az volt, hogy eljárkált, fel a szoborhoz. Ott térdelt egész nap, míg valami öregember kézen fogva haza nem hozta. Hányszor megtörtént, Cahal! És először ott keresték, miután szól-tam az őrmesternek. Minden nő a legjobbat akarja magának, Cahal.

– Szálljon le rólam!

– Hét után történt, talán húsz perccel hét után. Épp indultam a Leahybe, és az ajtóból láttam a fekete kocsit és benne téged. Este mindig észrevenni, ha autó jön, de csak annyi hangzott el, hogy későn értem haza a Leahyből, és a gyerek eltűnt. Értesz engem, Cahal?

– Ennek semmi köze hozzám.

– Ahogy elment, úgy vissza is tudott volna jönni, gondoltam, de nem mondtam a rendőröknek, Cahal. Hálóingben szokott odakint bolyongani? – kérdezték tőlem, és azt mondtam nekik, hogy mire észrevettem volna, már az ajtón kívül volt. Elmegyünk hozzám, Cahal?

– Nem megyek magával sehova.

21

– Egyetlen szóval sem vádollar, Cahal.

– Nincs is miért. Mások is voltak velem a kocsihoz este.

– Istenre esküszöm, hogy lezárt ügy, ami történt. Gyere velem, Cahal.

– Semmi nem történt, semmit nem kell lezárni. Végig spanyolok voltak velem az autóban. Elvittem őket Pouldeargba, és visszahoztam őket a Macey's Hotelba.

– Nem Minnie Fannelly való neked, Cahal.

Cahal sosem látta még közelről a varrónőt. Fiatalabb volt, mint gondolta, de annyinak látszott, amennyi a kora – nála tizenkét-tizenhárom évvel idősebbnek. Arcának ferdesége nem volt csúnya, anélkül akár szépnak is lehetett volna látni, és eszébe jutott a spanyol nő hibátlan szépsége és selymes haja. A varrónőnek is fekete haja volt, de kusza és fénytelen, a vékony szálak tartás nélkül omlottak vállára. A szeme, mely oly átható tekintettel nézte őt a Cyber Caféban, csipás. Telt ajka mosolyra húzódott, és látszott, hogy kissé csorba az egyik foga. Cahal megfordult, otthagya a nőt, és az nem követte.

Így kezdődött és nem volt vége. A városban, az éjszakáktól eltekintve, folyton a nyomában volt. Cahal tudta, hogy képzőleg, a varrónő nincs ott mindenhol, de amikor megjelent, annyira hangsúlyos volt a jelenléte, hogy így érezte. Rendbe tette magát, sötét ruhákat hordott, és az emberek azt mondták, a gyermekét gyászolja, meg azt is, hogy abbahagyta a kocsmázást. Látták, amint újrafestette háza homlokzatát a kéknek ugyanarra az árnyalatára, és rendbe hozta az elvadult előkertjét. Gyalog közlekedett, többé nem állt ki az út mellé, hogy hazavigyék a bevásárlásból.

Szokásos napi tevékenysége, szerelés, karbantartás és üzemanyag-töltés közben Cahal kénytelen volt létezőnek tekinteni a kettejük kapcsolatát, melyet a varrónő tudatosított benne azon az éjszakán, és tudta, hogy ez az érzés azért eresztett gyökeret és erősödik benne, mert fél. Cahal félt, de nem tudta, mitől, és amikor megpróbált rájönni, megrémült. Elkezdett misére járni, és gyakrabban gyónt, mint bármikor azelőtt. Az apjának feltűnt, hogy alig szól a tankolást vagy javítást kérő vevőkhöz. Az anyja vérszegénységre gyanakodott, és vastablettákkal kezdte gyógyszerezni. Az Írországból maradt nővére, mikor hazajött egy hétvégére, azt mondta, biztosan Fannelly a baj oka.

Cahal úgy-ahogy megvolt, de lelki szemei előtt újra meg újra kiemelték a hasadékból a mindig azt a bizonyos hálóinget viselő gyereket, lefektették és betakarták, ahogy a hullákat szokás. Ha nem kellett volna kereket cserélnie, máskor megy el a ház mellett, akkor a gyerekek talán nem lett

22 volna alkalma vagy kedve kiszaladni. Ha megmondta volna, hogy a Szűz könnyei nem egyebek esőcseppeknél, ott sem lett volna az úton. A varrónő nem beszélt vele, nem is próbálta megszólítani, de Cahal tudta, hogy az újrafestés, az állandó gyászviselet és az előkertbe ültetett virágok mind neki szólnak. Alig egy évvel az után, hogy a spanyol párt Pouldeargba vitte, részt vett Minnie Fennelly esküvőjén, aki Des Downyhez, egy Athenry-beli állatorvoshoz ment férjhez.

A varrónő néma felbukkanásai a sötét utcákon annak valószínűségével rémítették, hogy – mint álmatlan éjszakáján elhatározta – gyalog visszament, és a gyereket, aki ott feküdt az úton, ő vitte a kőbányába. Pedig tudta, hogy nem ő, hanem a varrónő tett így.

Eljárt a Keresztúti Szűzhöz, mindig arra számítva, hogy ott találja a varrónőt. Letérdelt, de nem kért semmit. Csak magában beszélt, javulást ígért. És hogy elfogadja, bármivel bűnhődik is, amiért fenntartotta a hazugságát annak az embernek, akivel a spanyolok Dublinban összetalálkoztak; hogy ötven euróért kihasználta ezt az út melletti ferde faragványról szóló hazugságot; nézte, ahogy a pár csókolózik; elképzelte ruhátlanul Madonnát, és nem bántotta, hogy ezt a nevet használja.

Egyszer, amikor Pouldeargban volt, Cahal meglátta a Szűz arcán a csillogást, melyet egykor könnyeknek véltek. Megérintette a mélyedést, ahol e nedvesség összegyűlt, és a szájához emelte az ujját. Nem volt sós, de mindegy. Visszafele, a kék ház mellett elhaladva, látta, hogy a varrónő az előkert virágágyásait gyomlálja. Noha a nő nem nézett fel, Cahal oda akart menni hozzá, és tudta, hogy eljön a nap, amelyen odamegy.

Fordította és jegyzetekkel ellátta: Szilágyi Mihály

¹ WD-40: univerzális spray (vízkiszorító, rozsdagátló, alkatrészkenő, -lazító és -tisztító olajféleség).

² Galway: kikötőváros Írország nyugati partvidékének közepén, az azonos nevű megye székhelye.

³ Pouldearg: az Allow-folyónál 1602-ben zajlott csata helyszíne Írországban, Galwaytól 150 km-re délre.

⁴ Wauxhall: a General Motors brit cége, elsősorban az Opel-típusok jobb kormányos változatait gyártja.

⁵ Murphy's Stout: ír barna sör (száraz és majdnem fekete), Cork városában főzik.

⁶ Keresztény Testvérek Kongregációja: katolikus hitbuzgalmi egyesület, 1802-ben Írországban alapították az ifjúság nevelésére.

⁷ Lisieux-i Szent Teréz, a magyar nyelvterületeken Kis Szent Terézként is emlegetik.

⁸ Gardaí: az ír rendőrség közkeletű rövid neve.

